

Quan creus que ja s'acaba

Una paraula i un número posen en un risc seriós la reforma estatutària valenciana. El PSPV-PSOE accepta ara eliminar “idioma” quan es parla del valencià i rebaixar al 3% la tanca d'accés a les Corts. Al PP, no li agrada aquesta música.

Davant del ficus de les Corts valencianes, l'1 de juliol. Durant la presa en consideració al Congrés –jornada festívola i de lloança a l'entesa entre les dues formacions majoritàries–, el 20 de setembre. Al Palau de la Generalitat, rebent el premi a la Convivència de la Fundació Manuel Broseta, el 16 de gener. Les fotografies joioses del president valencià, Francesc Camps, amb el secretari general del PSPV-PSOE, Joan Ignasi Pla, encara que recents, semblen engroguides i testimoni d'un passat millor. El pacte estatutari és això, història. Les rialles de l'estiu van donar pas als avisos de la tardor –Pla i el president espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, van afirmar que la rebaixa de la tanca electoral era factible–, i la imatge del Palau, aquest hivern, ja denotava alta tensió. Aquella que tant agrada als ganyats.

D'un temps, d'un país. “La tasca més important de la legislatura”, en paraules campsianes, corre perill. En tancar el pacte, el president i Pla van arribar a un acord pel qual els socialistes no serien tan maltractats a Ràdio Televisió Valenciana i pel qual, també, es respectaria la normativa de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Però això no ha passat: el cap del PP, Mariano Rajoy, té una quota de pantalla superior a la de Zapatero –15% contra 6%, respectivament, en les seues recents visites a València–. A més, la Generalitat no ha deixat de subvencionar entitats que promouen el secessionisme lingüístic i l'enfrontament obert amb Catalunya.

Els avisos del PSPV-PSOE han estat insistents: “Al Congrés hi ha una altra majoria possible”, deien. I el PP continuava manipulant Canal 9. I les entitats secessionistes, és clar, rebent més diners.

“Anem de debò”, va arribar a dir portaveu socialista a les Corts, Ant Such. Hi afegia que eliminar “idioma” faria que CiU votara a favor del t “La reforma estatutària porta camí convertir-se en el fracàs més gran d història valenciana”, apuntava.

La cridòria d'aus de mal averany i resposta pel PP de manera enèrgica: “Eliminen el terme *idioma*, retirem l'1 de l'estatut.” El llegat de Camps, llençat a la paperera? S'atrevirien a tant?

La pregunta segurament generarà punt de morbositat en el sopar dimarts, dia 17, va mantenir la cúpula socialista –Pla, Such i el secretari d'organització, Vicent Sarrià–, amb d'Esquerra Unida –coordinadora general, Glòria Marcos; portaveu a les Corts, Joan Ribó, i diputada al Congrés, Isaura Navarro–. Va ser la culminació d'una tàctica encetada fa temps? Va ser pura improvisació? A analitzar enquestes? Potser no ho brem mai, però d'aquesta cimera delegació d'EUPV va eixir conte quedava partit. Esbrinaríem si Camps era capaç de retirar el “seu” text.

Jo vinc d'un silenci... Alesh Pla, la vespra que Rajoy aterrara a València –la setmana anterior, per començar a programar la visita de Zapatero, Camps va organitzar vertiginosament un congrés d'infraestructures que va captar l'atenció de l'empresariat indígen i deixava de ser aquell bon xic que se burlava, canviava el seu posat –ara riu proper al del ninot diabòlic–, i anunciava, des de la Vall d'Uixó (Plana Baixa), que el seu grup al Congrés donaria suport a les esmenes d'Esquerra Unida dels partits nacionalistes a favor d'una rebaixa al 3% de la tanca del 5% dels vots necessaris per accedir a les Corts, també, de l'eliminació del terme *idioma* per referir-se al valencià, que únicament quedaria a l'article 6.2, com a l'Estatut del 1982.

La negociació de l'Estatut català seria paral·lela, i el PP va clamar pel que contenia que era un “gir catalanista”. Una bona qüestió, però, és que a l'inici de les negociacions el PP acceptava el text si era condició *sine qua non* per aprovar el text. I que el 1987, la rebaixa amb Joan Lerma de president, va ser a punt de fer-se efectiva: UCD va intentar-ho. Pel que fa al valencià, queda

com l'any 1982, sense una matisació més. Esquerra Unida assevera que afegir-hi "idioma" –"se'n fa un abús", en declaracions de dirigents socialistes presents en les negociacions estatutàries–, podria contravenir les sentències dels tribunals Superior i Constitucional favorables a la unitat lingüística.

Pla va fer el pas amb el plàcet de Zapatero, a qui, en ple canyaret per l'articulat català, el cas valencià no devia importar gaire. Potser no era conscient que estava aconseguint traure avant el text català i fer saltar pels aires el valencià. O potser sí que ho sabia...

Diguem no. Camps, meridianament pla, va dir que "no", que "mai" no acceptarà negociar la supressió de l'expressió *idioma* de la reforma estatutària.

El míting amb Rajoy va ser una allau de proclames contra tot allò català. Per als populars és evident que hi ha connexions, que "partits inexistents" [al País Valencià] pretenen canviar els dissenys ja beneïts. El portaveu del PP a les Corts valencianes, Serafín Castellano –actor principal durant la negociació–, anunciava que el seu partit convocaria una manifestació "en defensa de l'idioma valencià".

Per la seua banda, el conseller portaveu –tot i que sense cartera– de l'executiu Camps, Esteban González Pons, donava per "no fetes" les declaracions de Pla. L'endemà, guaitant sense resposta la rectificació del líder socialista, feia servir les seues dots oratòries per comparar el País Valencià amb Navarra: l'un, sotmès a Catalunya, i l'altre, al País Basc. Demanava, igualment, "que els valencians que han votat el PSOE i que tenen bons sentiments exigesquen al seu líder, Joan Ignasi Pla, que no renunciï a l'idioma valencià". "Sent vergonya del PSOE valencià", va dir.

Molt lluny. Així doncs, i malgrat que només es tracta de la supressió –llevat d'un cas– d'una paraula i de la variació d'un número –fet que democratitzaria més el Parlament valencià, sobretot tenint en compte que el valencià és l'únic estatut que manté una tanca semblant–, és evident que s'ha obert una escletxa gegantina entre els dos grans partits polítics.

El Bloc va afanyar-se a proclamar que

Nou veus a la vora de l'estimball

Joan Ignasi Pla, secretari general del PSPV-PSOE, ha comentat que "respectem l'acord amb el PP i, a més, ens fem eco del sentiment ciutadà majoritari en aquests moments per sumar més gent a aquest procés". Per a Pla, "Camps ha de demostrar si realment és el president de tots els valencians o si la seua covardia el porta a deixar fora de l'Estatut i de les Corts valencianes més de 250.000 ciutadans".

El portaveu socialista a les Corts, Antoni Such, declara a aquest setmanari: "Hem seguit el procés invers a l'Estatut català: ells van fer un text de màxims que a Madrid ha estat retallat, mentre que nosaltres vam tancar a València l'acord que podíem amb el PP, i al Congrés l'estem millorant." Such recorda que "el 95% dels representants socials que van reunir-se amb els ponents de l'Estatut van recomanar-ne la rebaixa, al 3%". "Les condicions d'Esquerra Unida s'han rebaixat: ja no parlem de finançament ni de País Valencià, ni d'unitat de la llengua." Such rebla que "si el PP vota en contra és perquè mai no s'ha cregut aquest Estatut".

El president Camps afirma que "el pacte està fet, i la negociació, tancada. Que no ens facen por: serà sense rebaixes per a la inestabilitat política i sense canvi del nom de la llengua".

El seu conseller portaveu, Esteban González Pons, creu que "Pla busca que estiguen en el Parlament valencià partits nacionalistes catalans. És, juntament amb la renúncia a l'idioma valencià, el preu que Zapatero paga a CiU i ERC".

El portaveu popular a les Corts, Serafín Castellano, jutja com a "irrenunciable" la referència a *idioma*, i insisteix a dir que és una "imposició del tripartit". "Vam acordar no tocar les senyes d'identitat", afegeix Castellano, potser oblidant que aquest abús del terme "idioma" –abans exclusiu de l'article 6.2– és nou.

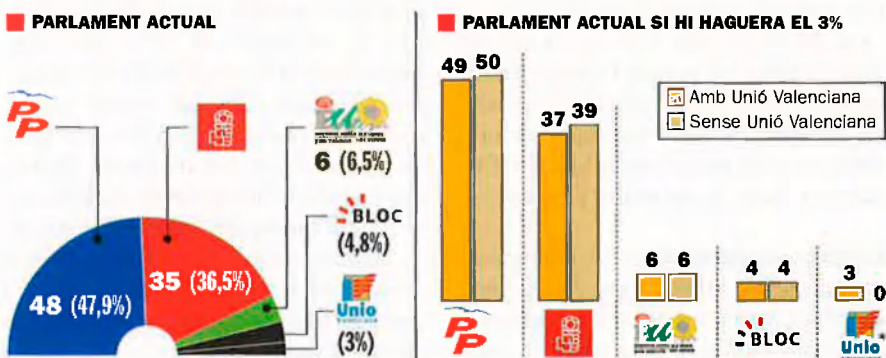
La coordinadora general d'EUPV, Glòria Marcos, confirma que el seu grup s'abstindrà. "No podem anar més enllà, perquè veiem que a Catalunya, però també a Andalusia o a les Illes Balears, hi aniran molt més lluny". Marcos destaca la feina feta per la plataforma Compromís per l'Estatut –integrada per partits d'esquerra i nacionalistes, sindicats i entitats socials–.

Al portaveu d'EUPV a les Corts, Joan Ribó, li estranya "que el PP vulga modificar uns altres estatuts al Congrés, però que aquest quede indemne és una incongruència". I saluda els canvis: "Una gran notícia".

Per al secretari general del Bloc, Enric Morera, "el PP considera que la sobirania nacional està dipositada al Congrés dels Diputats, i jo desitjaria que el PP aprovara un Estatut millorat". Per a Morera, "ja hi ha dirigents del PP >>>

Del 5% al 3%

Extrapolació dels resultats autonòmics del 2003 a una hipotètica rebaixa del llistó al 3%.

*Es negocia rebaixar la tanca al 3% a nivell autonòmic, no provincial. Aquest fet impossibilitaria l'accés dels regionalistes, que tenen la seua presència principal a València.

>> –com el president Matas, el candidat Núñez Feijóo, o la presidenta Esperanza Aguirre, que no rebutja una policia integral per a Madrid– que ja se sumen al carro de les millores que apunta el nou Estatut de Catalunya. I ací, ens quedarem amb l'embolic, la crispació i un Estatut de tercera divisió? El PP valencià tindrà molt difícil explicar aquesta nova situació basada en la mentida”. Quin vot recomanarien per als seus socis al Congrés? Morera explica que “reflexionarem què pot comportar aquest avanç tan xicotet, i llavors decidirem la nostra posició. Per a nosaltres és fonamental que l'Estatut siga més democràtic i que no reobriga el conflicte de la llengua”.

Per a Agustí Cerdà, líder d'ERPv i diputat al Congrés per ERC, els canvis “no són de cap galàxia”. Tot i això, matisa: “Estem a favor d'aquests canvis, però no del text en si. Aquestes modificacions no alterarien el nostre vot negatiu.” Sobre la reacció del PP, que parla de “gir catalanista” del text, Cerdà fa una semblança amb el president veneçolà, Hugo Chávez: “Com ell, es fan un fart de convocar manifestacions”, en referència a la marxa en favor de “l'idioma valencià” que anuncien els populars.

Acció Cultural del País Valencià, integrant de Compromís per l'Estatut, veu bé els canvis. El text encara li sembla, però, “clarament insuficient”.

té el vistiplau de PNB, CiU, BNG i, ves per on, de Nafarroa Bai, grups que hi votaran a favor aquestes dues esmenes.

EUPV saluda els canvis, “el primer gest d'esquerra i valencianista fet pel PSPV, un èxit del nostre partit”, un pas que consideren que “uneix l'esquerra”.

Els socialistes avalen les dues reformes tenint en compte que s'ampliaria el consens –EUPV s'abstindria, a les Corts, i la majoria de grups nacionalistes votarien a favor en el Congrés–.

Unió Valenciana, que es debat entre l'engoliment definitiu pel PP o una entesa amb la “parafeixista” –en lèxic de Camps– Coalició Valenciana, no vol l'extermi del mot idioma ni una rebaixa al 3% que seria d'àmbit autonòmic. Amb un secessionisme arrelat sobretot a València, l'Horta i les Riberes, seria difícil que entrara a les Corts si la tanca no fos per circumscripcions.

ERPv, al seu torn, ha comunicat que les variacions són “una mísera almoina i no millores reals en l'autogovern”.

I el PP, ja ho hem vist: no en vol ni sentir a parlar, de retocs. Opinen que el pacte va tancar-se a València, i només accepten les setze esmenes també acordades amb els socialistes a Madrid. De moment, però, no ha retirat l'Estatut.

L'única seguretat. Si hi ha alguna certesa, és que entre l'1 i el 2 de febrer es torna a reunir al Congrés la ponència de la comissió constitucional. La setmana passada van citar-se els capítols del PP i del PSOE, Federico Trillo i Ci-

prià Ciscar, respectivament, però fins a la votació de les esmenes –els primers dos dies de febrer– no sabem si es trenca el pacte entre els dos grups. Algunes fonts consultades per aquest setmanari asseguren que els socialistes volen votar ràpidament el text valencià per iniciar els debats del català, que ansien d'aprovar al més prompte possible.

EUPV s'ha refermat: en cas que s'aprovarien els dos canvis, s'hi abstindria. Això fa pensar que el PSOE no farà marxa arrere. A la segona quinzena de febrer el text tornarà al ple de la cambra baixa, on es votarà la totalitat. Ací és on el PP podria rebutjar, per primera vegada, “l'Estatut model”.

Al març i a l'abril, la llei de reforma visitarà el Senat –on pot esmenar-se de nou– i tornarà al Congrés –on s'hi ha de ratificar–. Amb el “no” del PP?

Camps, amant del simbolisme, somiava que les Corts valencianes aprovaren el text vingut de Madrid el 25 d'abril, coincidint amb el 299è aniversari de la desfeta d'Almansa. L'any passat anhelava que l'hemicicle autòcton acceptara l'Estatut aquest mateix dia. No va poder ser, i va haver d'esperar al juliol per les contínues desavinences sobre finançament amb els socialistes. En aquest cas, l'amenaça no és un allargament de les negociacions, sinó, directament, l'avortament del projecte estrella del president. Per una paraula i un número.

Víctor Maceda

El Govern balear, encapçalat per Jaume Matas, s'enfronta amb l'Estatut català, alhora que emple d'incerteses el procés balear.

Incertesa estatutària balear

Tot i que el pacte PSOE–CiU semblava que havia de reobrir la reforma de l'Estatut balear, de moment continua paralitzada.